

Krzysztof Stępiński

Międzynarodowy Dzień Ochrony Zabytków 17-18 kwietnia 2012, Stargard Szczeciński

International Day of Monument Protection April 17-18, 2012, Stargard Szczeciński

Uroczyste obchody Międzynarodowego Dnia Ochrony Zabytków w 2012 roku odbyły się w Stargardzie Szczecińskim. Dzień ten – najważniejsze święto konserwatorów i wszystkich osób związanych z ochroną zabytków – przypada corocznie 18 kwietnia. Ustanowiony został przez Komitet Wykonawczy Międzynarodowej Rady Ochrony Zabytków ICOMOS w 1983 roku i obchodzony jest na całym świecie.

Obchody w Stargardzie Szczecińskim trwały dwa dni. 17 kwietnia 2012 r. rozpoczęła je konferencja naukowa pt. „Odbudowa miast historycznych – bilans i perspektywy”, a następnego dnia odbyła się Gala Międzynarodowego Dnia Ochrony Zabytków, połączona z wręczeniem nagród osobom szczególnie zasłużonym dla ochrony zabytków lub nagrodzonym w konkursach rozpisanych przez rozmaite instytucje konserwatorskie. Organizatorami tegorocznych obchodów z upoważnienia Generalnego Konserwatora Zabytków byli: Narodowy Instytut Dziedzictwa, Prezydent Miasta Stargardu Szczecińskiego oraz stargardzka Parafia Rzymskokatolicka pw. Najświętszej Marii Panny Królowej Świata.

Temat tegorocznej konferencji naukowej, jakim była szeroko pojęta i współcześnie rozumiana odbudowa miast historycznych, znakomicie korespondował z miejscem tegorocznych obchodów. Stargard Szczeciński był jednym z miast najbardziej zniszczonych podczas II wojny światowej. Dziś, po odbudowie, można tu na nowo podziwiać średniowieczne zabytki: kolegiatę – kościół pw. NMP Królowej Świata, Rynek Staromiejski, kościół św. Jana, mury obronne, Bramę Młyńską, Bramę Pырzycką czy poddawaną obecnie renowacji Basteję.

W 2010 roku zabytki Stargardu Szczecińskiego: zespół kościoła pw. Najświętszej Marii Panny Królowej Świata oraz średniowieczne miejskie mury obronne zostały rozporządzeniem Prezydenta RP uznane za Pomnik Historii. Obchody Międzynarodowego Dnia Ochrony Zabytków od paru lat organizowane są właśnie w miastach czy miejscach historycznych wyróżnionych w ten szacowny sposób.

Konferencja Konserwatorska „Odbudowa miast historycznych – bilans i nowe perspektywy” odbyła się w Stargardzkim Centrum Kultury. Słowo wstępne wygłosił Mariusz Czuba – Zastępca Dyrektora Narodowego Insty-

tutu Dziedzictwa. Odwołując się do historii odbudowy Stargardu, p. Mariusz Czuba uznał odbudowę polskich miast za wciąż jeszcze żywy problem – proces podlegający ciągłym zmianom, wymagający nadal wiele zaangażowania.

W pierwszej sesji Konferencji wykłady wygłosili:

– Ewa Stanecka, Zachodniopomorski Wojewódzki Konserwator Zabytków – „Odbudowa miast na przykładzie Szczecina, Stargardu Szczecińskiego, Kołobrzegu – bilans i nowe perspektywy”,

– Ewa Nekanda-Trepka, Stołeczny Konserwator Zabytków – „Odbudowa Warszawy, bilans – trudna akceptacja, perspektywy – trudna konserwacja”,

– dr inż. arch. Marcin Gawlicki – „Gdańsk – odbudowa zabytków, bilans i perspektywy konserwatorskiej ochrony”.

W czasie II sesji wygłoszono następujące referaty:

– prof. dr hab. inż. arch. Olgierd Czerner – „Wrocław – odbudowa jego pomnika historii”,

– prof. dr hab. Maria Lubocka-Hoffmann – „Odbudowa starego miasta w Elblągu metodą retrowersji”,

– Zdzisław Kurzeja, Kierownik Delegatury WUOZ w Legnicy – „Głogów – odbudowa, asocjacje konserwatora zabytków”.

Ostatnim mówcą był Dyrektor Muzeum w Stargardzie Szczecińskim dr Marcin Majewski. Tematem jego wystąpienia były „Badania archeologiczne w procesie odbudowy Starego Miasta w Stargardzie Szczecińskim – dwie drogi”.

Na Konferencji Konserwatorskiej w Stargardzie podjęto próbę szerszego zaprezentowania oraz podsumowania dzieła odbudowy polskich miast ze zniszczeń II wojny światowej po 1945 roku. Temat starano się przedstawić na tle różnych doktryn konserwatorskich obowiązujących od połowy XX wieku po czasy współczesne, a także w kontekście zmieniających się poglądów i trendów w dziedzinie ochrony zabytków. Przewodnym motywem Konferencji było pytanie, czy odbudowa miast jest u nas procesem już zakończonym, czy jednak stanowi nadal aktualny problem.

W trakcie Konferencji odczytano list od p. Olgierda Dziekońskiego – Sekretarza Stanu w Kancelarii Prezydenta RP z podziękowaniami za zaproszenie do udziału w Konferencji. Minister Dziekoński wyraził swój żal, iż z powodu podjętych wcześniej zobowiązań nie może w Konferencji uczestniczyć. W swym liście przekazał też wyrazy podziw dla konserwatorów, opiekunów i właścicieli przyczynia-

jących się do opieki nad polskimi zabytkami i wyraził przekonanie, iż Konferencja poświęcona odbudowie miast historycznych dobrze posłuży wymianie informacji i wniesie nowe cenne pomysły do debaty nad odbudową polskich miast zniszczonych w II wojnie światowej.

Tego samego dnia o godzinie 19.00 w kościele pod wezwaniem Najświętszej Marii Panny Królowej Świata została odprawiona msza święta w intencji Konserwatorów Polskich i śp. Tomasza Merty w 2. rocznicę śmierci Generalnego Konserwatora Zabytków w katastrofie prezydenckiego samolotu.

Ostatnim wydarzeniem pierwszego dnia obchodów była uroczysta kolacja w „Centralnej Kuchni”.

18 kwietnia w stargardzkim kościele pw. NMP Królowej Świata odbyła się Gala Międzynarodowego Dnia Ochrony Zabytków, poprzedzona krótkim, jednogodzinnym zwiedzaniem miasta i jego zabytków przez zaproszonych gości, których oprowadzał Dyrektor Stargardzkiego Muzeum, dr Marcin Majewski.

W Gali Międzynarodowego Dnia Ochrony Zabytków wzięli udział: p. Piotr Żuchowski – Generalny Konserwator Zabytków, Sekretarz Stanu w Ministerstwie Kultury i Dziedzictwa Narodowego, p. Ryszard Mićko – Wicewojewoda Zachodniopomorski reprezentujący Wojewodę Marcina Zydorowicza, p. Wojciech Drózd – Wicemarszałek Województwa Zachodniopomorskiego który reprezentował Marszałka Olgierda Geblewicz, jak również ks. Infulat Stanisław Szwałkosz reprezentujący ks. Arcybiskupa Szczecińsko-Kamieńskiego prof. dr. hab. Andrzeja Dziegę.

O godzinie 11.00 zebranych powitał Ksiądz Proboszcz Henryk Marczak. Krótkie wystąpienia powitalne wygłosili: Prezydent Stargardu Szczecińskiego p. Sławomir Pajor, który wyraził swą radość z możliwości goszczenia przez jego miasto uczestników obchodów Międzynarodowego Dnia Ochrony Zabytków, a także p. Wicewojewoda Ryszard Mićko, p. Wicemarszałek Wojciech Drózd i Ksiądz Infulat Stanisław Szwałkosz.

Następnie wystąpienie programowe wygłosiła p. Ewa Stanecka – Zachodniopomorski Wojewódzki Konserwator Zabytków. Głównym motywem jej wystąpienia była organizacja służby ochrony zabytków, zarówno państwowej, jak też samorządowej. Przekazując informację o stanie ilościowym państwowej służby ochrony zabytków p. Ewa Stanecka podkreśliła, iż jest to stan wysoce niewystarczający wobec ogromu zadań nałożonych na tę służbę. Potwierdziła również konieczność podjęcia pilnych prac nad nowym systemem ochrony dziedzictwa kulturowego w oparciu o już istniejące raporty: o stanie zabytków z 2004 roku i o systemie ochrony dziedzictwa kulturowego (raport przedstawiony na Kongresie Kultury Polskiej w 2009 roku) oraz wyczekiwany przez środowisko konserwatorów Krajowy Program Ochrony Zabytków.

Generalny Konserwator Zabytków p. Minister Piotr Żuchowski, dziękując p. Prezydentowi Pajorowi i mieszkańcom Stargardu Szczecińskiego za gościnność, poruszył różne problemy związane z ochroną zabytków, szczególnie w kontekście obecnych przepisów i przygotowywanych dopiero rozwiązań prawnych, a także na tle aktualnych uwarunkowań ekonomicznych i ich wpływu na sferę kultury.

Prezes Stowarzyszenia Konserwatorów Zabytków prof. Andrzej Kadłuczka wyraził swój szacunek i podziw dla

całego środowiska konserwatorskiego za jego ogromne wysiłki czynione na rzecz ochrony narodowego dziedzictwa. Na wstępie swej wypowiedzi Profesor Andrzej Kadłuczka zacytował znany napis umieszczony przez Piotra Christiana Aignera na frontonie Świątyni Sybilli w Puławach: „Przeszłość przyszłości”. Ten sam motyw odnajdujemy w sformułowanej na przełomie lat 60. i 70. ubiegłego wieku – m.in. przez włoskiego architekta konserwatora Pierra Gazzoligo – idei włączania zabytków przeszłości w nurt życia współczesnego, co stanowi zarówno warunek ich fizycznego przetrwania, jak też element racjonalnej polityki społecznej rozwoju. Przeszłość i przyszłość, stare i nowe, tradycja i postęp zawsze budziły duże emocje i najczęściej uważane były za wartości pozostające ze sobą w konflikcie. A przecież już Ernst Gombrich zauważył, iż awangarda, początkowo całkowicie negująca tradycję, zyskując szerszą aprobatę przestaje w końcu być awangardą i zostaje odrzucona przez zwolenników dalszego postępu. Natomiast wybitny filozof Hans Georg Gadamer przestrzegł przed prostymi kryteriami zauważając, jak często to, co stare, wciąż pozostaje nowatorskie, a to, co nowe, szybko staje się przestarzałe. Podobnie dziedzictwo nie jest przeszkodą, ale wprost przeciwnie – może stać się istotnym czynnikiem dalszego postępu cywilizacyjnego.

Dyrektor Narodowego Instytutu Dziedzictwa p. Paulina Florjanowicz za główną misję kierowanej przez siebie instytucji uznała tworzenie podstaw dla zrównoważonej ochrony dziedzictwa kulturowego – przede wszystkim poprzez gromadzenie i upowszechnianie wiedzy o zabytkach dla przyszłych pokoleń.

Po tych wystąpieniach odbył się krótki koncert muzyki poważnej w wykonaniu zespołu High Five Brass z Filharmonii Szczecińskiej. Następnie rozpoczęła się druga część uroczystości: wręczenie medali, odznaczeń i nagród przyznanych w tym roku wyróżniającym się konserwatorom i opiekunom zabytków.

I. Medale „Zasłużony Kulturze – GLORIA ARTIS”

Medale „Zasłużony Kulturze – GLORIA ARTIS” stanowią szczególne, rzadko przyznawane wyróżnienie dla osób i instytucji zasłużonych dla ochrony polskiego dziedzictwa kulturowego. Generalny Konserwator Zabytków p. Piotr Żuchowski wręczył srebrny medal „Zasłużony Kulturze – GLORIA ARTIS” Profesorowi Jerzemu Jasieńce, który przez trzy kadencje, w latach 2002-2011, był Prezesem Stowarzyszenia Konserwatorów Zabytków.

Profesor dr hab. inż. Jerzy Jasieńko jest wybitnym uczonym w dziedzinie budownictwa, pracownikiem naukowym Politechniki Wrocławskiej, ekspertem w zakresie konserwacji zabytków zarówno murowanych, jak i drewnianych. Profesor Jerzy Jasieńko specjalizuje się przede wszystkim w konserwacji konstrukcyjnej, jest znawcą nowych technologii przydatnych w ochronie i wzmacnianiu konstrukcji historycznych, które uległy częściowej lub znacznej destrukcji. Tematyce tej Profesor Jasieńko poświęcił kilka ważnych publikacji książkowych, a także artykuły w „Wiadomościach Konserwatorskich” i innych pismach naukowych. Sprawując przez prawie dekadę funkcję Prezesa SKZ Prof. Jasieńko z wielkim oddaniem bronił spraw związanych z funkcjonowaniem Stowarzyszenia i wykazał

się szczególnym talentem organizatorskim – m.in. w trakcie przygotowań do I Kongresu Konserwatorów Polskich, który można uznać za jego osobistą inicjatywę.

Brązowy medal „Zasłużony Kulturze – GLORIA ARTIS” przyznany został Redakcji magazynu „Spotkania z Zabytkami”. Nagrodę odebrał Redaktor Naczelny tego cenionego wśród miłośników zabytków, historyków sztuki i konserwatorów pisma, p. Wojciech Przybyszewski.

II. Złota odznaka „Za opiekę nad zabytkami”

Duża liczba osób zasłużonych dla opieki nad zabytkami województwa zachodniopomorskiego została uhonorowana tym odznaczeniem, stanowiącym wyraz uznania za ich pracę i zaangażowanie. Odznakę „Za opiekę nad zabytkami” z rąk Generalnego Konserwatora Zabytków, p. Ministra Piotra Żuchowskiego otrzymali:

- Stanisław Horoszko – Dyrektor Muzeum Techniki i Komunikacji – Zajezdnia Sztuki w Szczecinie,
- Janusz Fert – Przewodniczący Rady Osiedla Krzekowo-Bezrzecze w mieście Szczecinie,
- Waldemar Mikołaj Gil – Starosta Stargardzki,
- Eugeniusz Jasiewicz – Burmistrz Miasta i Gminy Wolin,
- Władysław Kiraga – Burmistrz Miasta i Gminy Nowe Warpno,
- Sławomir Pajor – Prezydent Miasta Stargardu Szczecińskiego,
- Zbigniew Ptak – Burmistrz Miasta i Gminy Drawsko Pomorskie,
- Teresa Sadowska – Wójt Gminy Banie.

III. Nagroda im. Ks. Prof. Janusza St. Pasierba „Conservator Ecclesiae” 2012

Nagroda „Conservator Ecclesiae”, której patronem jest Ks. Profesor Janusz Stanisław Pasierb – znany poeta, wybitny historyk sztuki i konserwator zabytków, przyznawana jest corocznie przez Stowarzyszenie Konserwatorów Zabytków osobom duchownym i świeckim za ich szczególnie cenny wkład w dziedzinę ochrony i konserwacji architektury i sztuki sakralnej.

Nagrodę „Conservator Ecclesiae” za rok 2012 Prezes SKZ Profesor Andrzej Kadłuczka i Minister Piotr Żuchowski wręczyli Księdzu Kanonikowi Janowi Kasprowiczowi, proboszczowi bazyliki Archidiecezjalnej w Gnieźnie. Nagrodę przyznano w uznaniu jego wielkich zasług w dziele konserwacji wielkopolskich i diecezjalnych zabytków.

Ks. mgr Jan Kasprowicz pochodzi z rodziny sławnego młodopolskiego poety: pradziadek księdza i ojciec poety Jana Kasprowicza byli braćmi. Odbił studia z historii sztuki na KUL-u, a następnie całe swe życie i posługę kapłańską związał z Gniezmem, gdzie był m.in. proboszczem parafii farniej, a od 2004 roku jest proboszczem bazyliki Archidiecezjalnej pw. Wniebowzięcia NMP. Ksiądz Kasprowicz – były diecezjalny konserwator zabytków – zajmował się m.in. konserwacją bazyliki św. Wojciecha i grobu św. Wojciecha jako pierwotnego ołtarza w formie ekspozycji muzealnej, a także pracami restauratorskimi na Wzgórzu Katedralnym wraz z wieńcem kaplic i całym jego otoczeniem. Laureat Nagrody „Conservator Ecclesiae” w 2012 r.

jest też wykładowcą historii sztuki sakralnej, wielkim miłośnikiem i pasjonatem zabytków, znawcą problematyki konserwatorskiej i przyjacielem środowiska konserwatorów.

IV. Konkurs Generalnego Konserwatora Zabytków „Zabytek Zadbany”

W kolejnej części obchodów Dnia Ochrony Zabytków rozstrzygnięto Konkurs Generalnego Konserwatora Zabytków „Zabytek Zadbany”. Konkurs ten służy promocji opieki nad zabytkami i upowszechnieniu najlepszych wzorów ratowania, konserwacji, właściwego utrzymania i zagospodarowania zabytkowych obiektów. Nagrody przyznaje się zarówno instytucjonalnym, jak i prywatnym właścicielom, opiekunom i zarządcom zabytkowych obiektów wpisanych do rejestru zabytków.

W tym roku nagrody przyznano w rekordowej liczbie aż pięciu kategoriach. W każdej z nich oprócz nagrody głównej przyznano trzy wyróżnienia.

W kategorii A: „Utrwalenie wartości zabytkowej pojedynczego obiektu” laureatami nagrody zostali Państwo Marta i Andrzej Kołderowie, właściciele dworu w Kopytowej koło Krosna, woj. podkarpackie, za uratowanie zagrożonego dworu szlacheckiego, przeprowadzenie kompleksowych prac konserwatorskich, a także wprowadzenie funkcji muzealnej, dzięki czemu dwór w Kopytowej stał się obecnie siedzibą Muzeum Kultury Szlacheckiej.

Wyróżnienia w kategorii „Utrwalenie wartości zabytkowej pojedynczego obiektu” otrzymali:

- Starostwo Powiatowe w Opolu za przeprowadzoną konserwację będącego siedzibą Domu Pomocy Społecznej Zamku w Prószkowie,
- Ks. Andrzej Suchoń, proboszcz parafii rzymskokatolickiej Niepokalanego Poczęcia Najświętszej Marii Panny w Katowicach za przeprowadzenie konserwacji parafialnego kościoła,
- Miasto i Gmina Siewierz w woj. śląskim za prace konserwatorskie i budowlane utrwalające zabytkową wartość ruin Zamku w Siewierzu.

Nagroda w kategorii B: „Rewaloryzacja przestrzeni kulturowej i krajobrazu” przypadła Parkowi Kulturowemu Fortyfikacji Miejskich „Twierdza Gdańsk” – za kompleksowe prace badawcze, konserwatorskie, rekonstrukcyjne i adaptacyjne w pofortecznym zespole umocnień Gradowej Góry (Grodziska) w Gdańsku.

Wyróżnienia w tej kategorii otrzymali:

- Federacja Zielonych Gaja w Szczecinie za rewitalizację parku Dolina Miłości w Zatonii Dolnej,
- Miasto i Gmina Prudnik za kompleksowe prace konserwatorskie w willi Hermanna Frankla w Prudniku,
- ks. Kazimierz Wójcikowski, proboszcz parafii rzymskokatolickiej w Jodłowce za prace konserwatorskie w zespole sanktuarium Matki Bożej Pocieszenia w Jodłowce.

Kategoria C w Konkursie „Zabytek Zadbany” obejmowała „Adaptację obiektów zabytkowych”. Nagrodę w tej kategorii otrzymało Muzeum Archeologiczne w Gdańsku za adaptację gdańskiego spichlerza „Błękitny Baranek”, w tym – za pieczołowite podejście do substancji zabytkowej, użycie tradycyjnych metod wykonawczych i umiejętne wprowadzenie do obiektu funkcji muzealnej.

Wyróżnienia za adaptację zabytkowego obiektu otrzymali:

– Gmina Przelewice za adaptację dawnej stodoły na oranżerię w Ogrodzie Dendrologicznym w Przelewicach,
– Miasto Ostrów Wielkopolski za prace konserwatorskie oraz adaptację dawnej ostrowskiej synagogi w na cele kulturalne,

– Firma „POTPLAST” Spółka Jawna w Bielsku-Białej
– Danuta Zych, Wiesław Zych, Piotr Zych – za konserwację zespołu pałacowo-parkowego „Pałac Kotulińskich” w Czelechowicach-Dziedzicach oraz udaną jego adaptację na cele hotelowe.

Dwie ostatnie kategorie Konkursu „Zabytek Zadbane” wyróżniono jako kategorie specjalne.

W kategorii specjalnej D: „Architektura i konstrukcje drewniane” laureatem zostało Miasto i Gmina Twardogóra w woj. dolnośląskim za kompleksowe prace konserwatorskie w kościele Świętej Trójcy i Matki Boskiej w Twardogórze oraz nienaruszającą charakteru obiektu jego adaptację na cele kulturalne.

Wyróżnienia w tej kategorii specjalnej przypadły:

– ks. Zdzisławowi Przybyszowi, proboszczowi parafii rzymskokatolickiej Świętych Apostołów Szymona i Judy Tadeusza w Kosieczynie za kompleksowe prace konserwatorskie w parafialnym kościele,

– Miastu i Gminie Nowe Wąpno, woj. zachodniopomorskie, za kompleksową konserwację miejscowego ratusza,

– Muzeum Kresów w Lubaczowie za realizację prac konserwatorskich w zespole cerkiewno-cmentarnym cerkwi św. Paraskewy w Radrużu.

Kategoria specjalna E w Konkursie „Zabytek Zadbane” obejmowała „Architekturę przemysłową i dziedzictwo techniki”. W tej kategorii laureatem nagrody zostało Miasto i Gmina Ozimek za kompleksową konserwację żelaznego mostu wiszącego na rzece Mała Panew w Ozimku, przeprowadzoną z poszanowaniem materiału i formy zabytku.

Wyróżnienia otrzymali:

– Oddział Zakład Gazowniczy w Poznaniu Wielkopolskiej Spółki Gazownictwa Sp. z o.o. za rewitalizację dawnej fabryki papieru przeznaczonej obecnie na biura gazowni,

– Oddział Dworce Kolejowe Polskich Kolei Państwowych S.A. za odnowienie zabytkowego Dworca Kolejowego w Przemysłu,

– Gmina Murów w woj. opolskim za prace renowacyjne w małej młotowni w zespole zabytkowej Huty Żelaza w Zagwizdzu.

Nagrody w Konkursie „Zabytek Zadbane” wręczyli: Generalny Konserwator Zabytków, Sekretarz Stanu w MKiDN Piotr Żuchowski i Dyrektor Narodowego Instytutu Dziedzictwa Paulina Florjanowicz.

V. Konkurs Generalnego Konserwatora Zabytków i Stowarzyszenia Konserwatorów Zabytków na najlepsze prace naukowe, studialne i popularyzatorskie z dziedziny ochrony zabytków i muzealnictwa za 2011 rok

W 2011 roku na Konkurs Generalnego Konserwatora Zabytków i Stowarzyszenia Konserwatorów Zabytków na najlepsze prace z dziedziny ochrony zabytków i muzealnictwa wpłynęła rekordowa liczba 51 prac. Kilka z nich, choć z wielkim żalem, Kapituła musiała pominąć przy

przyznawaniu nagród, gdyż regulamin konkursowy nie zezwala na udział w konkursie samodzielnych pracowników naukowych. W istocie konkurs ten ma służyć przede wszystkim promocji młodych konserwatorów, badaczy i pracowników naukowych – najczęściej w roli autorów prac dyplomowych i doktorskich.

Nagrody otrzymali następujący autorzy:

1. Agnieszka Marecka za pracę magisterską „Zagadnienia technologiczne i konserwatorskie pasteli Leona Wyczółkowskiego z Galerii Portretów Profesorów Muzeum Uniwersytetu Jagiellońskiego”, napisaną pod kierunkiem prof. Jadwigi Wyszyńskiej;

2. Jolanta Czuczko za pracę doktorską „Podłoża papierowe stosowane przez Leona Wyczółkowskiego. Zagadnienia typologiczne i konserwatorskie”; promotor: dr hab. Elżbieta Jabłońska;

3. Maciej Prarat za pracę doktorską „Architektura zagrodowa Doliny Dolnej Wisły w latach 1772-1945, w kontekście krajobrazu kulturowego i jej problematyka konserwatorska” napisaną pod kierunkiem dr. hab. Mariana Arszyńskiego, prof. ASP.

Nagrodę Honorową otrzymała publikacja zgłoszona przez Instytut Sztuki PAN autorstwa Ewy Manikowskiej i Piotra Jamskiego „Polskie dziedzictwo kulturowe u progu Niepodległości. Wokół Towarzystwa Opieki nad Zabytkami Przeszłości”, wydana wspólnymi siłami MKiDN oraz Instytutu Sztuki PAN.

Siedem prac zostało wyróżnionych, otrzymało wyróżnienia łącznie 10 osób:

1. Małgorzata Maksymiuk – „Analiza historyczno-urbanistyczna południowo-wschodniej części terenu dawnego „Miasta-ogrodu Czerniaków”. Praca dyplomowa; promotor: mgr inż. arch. Monika Trochym-Cynke;

2. Eliza Buszko – „Barokowe malowidła ściennie M.J. Meyera z lat 1733-1737 w krużgankach Sanktuarium w św. Lipce – lokalne uwarunkowania a rozwiązania konserwatorskie”. Praca doktorska, promotor: prof. dr Joanna Szpor;

3. Ewelina Bisaga, Nel Jastrzębowska, Mirosław Maciaszczyk – „Konserwacja Dokumentów SS-Hygiene Institut”. Wydawca: Państwowe Muzeum Auschwitz-Birkenau w Oświęcimiu, 2011;

4. Józef Tomasz Juros – „W Dolinie Małej Panwi. Historia fryderycjańskiej osady hutniczej Ozimek/Malapanie od 1754 do 1945 roku”. Wydawca: Stowarzyszenie Dolina Małej Panwi, Ozimek 2010;

5. Ewa Doleżyńska-Sewerniak – „Materiały malarskie i technika w obrazach olejnych Aleksandra Gierymskiego”. Wydawnictwo Urbański, Toruń 2010;

6. Ewa Szafruga – „Koncepcja rewaloryzacji zamku Tenczyn we wsi Rudno”. Praca magisterska, promotor: prof. dr hab. inż. arch. Kazimierz Kuśnierz;

7. Iwona Wildner-Nurek, Katarzyna Balik – „Park Pałacowy w Białowieży. Studium kompozycyjno-historyczne oraz wnioski konserwatorskie do projektu rewaloryzacji parku”.

Osoby wyróżnione w Konkursie nie otrzymały w tym roku zaproszeń na uroczystość Międzynarodowego Dnia Ochrony Zabytków; mimo to podajemy pełną listę laureatów ostatniego Konkursu GKZ i SKZ na najlepsze prace z ochrony zabytków i muzealnictwa.

VII. Nagroda Zarządu Głównego Stowarzyszenia Konserwatorów Zabytków „Książka Roku” (2011)

Zarząd Główny SKZ przyznaje coroczną Nagrodę „Książka Roku” za najbardziej oryginalne i pięknie wydane dzieło z dziedziny historii sztuki, muzealnictwa lub dyscyplin pokrewnych.

Nagrodę tę w 2011 roku otrzymała Pani dr hab. inż. Małgorzata Milecka za publikację pt. „Ogrody cystersów w krajobrazie małopolskich opactw filii Morimondy”. Tę niezwykle starannie opracowaną i pięknie ilustrowaną książkę wydało w 2011 r. Wydawnictwo KUL.

Obchody Międzynarodowego Dnia Ochrony Zabytków 17-18 kwietnia w Stargardzie Szczecińskim zakończył lunch wydany przez Prezydenta Miasta p. Sławomira Pajora w Ratuszu na Rynku Staromiejskim.

Pomimo wielu trudności – związanych najczęściej z problemami natury prawnej, kryzysem ekonomicznym czy nie zawsze właściwym odbiorem zagadnień konserwa-

torskich przez część społeczeństwa – tegoroczne uroczystości i spotkania w Stargardzie pokazały siłę idei ochrony zabytków, a także żywotność środowiska konserwatorów, pracowników służby ochrony zabytków, historyków i miłośników sztuki. Świadczy o tym choćby liczba osób nagrodzonych za opiekowanie się zabytkami na Zachodnim Pomorzu czy liczba pięknych dawnych obiektów, które ich właściciele i użytkownicy zgłosili do Konkursu „Zabytek Zadbane” i które coraz częściej są pieczołowicie adaptowane do nowych funkcji. Z roku na rok rośnie także liczba, a przede wszystkim poziom prac przysyłanych na Konkurs GKZ i SKZ na najlepsze prace z dziedziny ochrony zabytków i muzealnictwa. Wszystko to pozwala opiekunom i miłośnikom zabytków optymistycznie patrzeć w przyszłość.

Opracowano na podstawie materiałów Narodowego Instytutu Dziedzictwa oraz Stowarzyszenia Konserwatorów Zabytków.

Streszczenie

Niniejszy artykuł jest sprawozdaniem z obchodów Międzynarodowego Dnia Ochrony Zabytków. W tym roku uroczystość ta odbyła się w Stargardzie Szczecińskim, mieście o bogatych tradycjach historycznych. W trakcie obchodów Międzynarodowego Dnia Ochrony Zabytków odznaczono i uhonorowano wybitnych konserwatorów zabytków za zasługi w dziele ochrony zabytków kultury narodowej oraz za działalność naukową i studialną.

Abstracts

The following article is a report from the celebration of the International Day of Monument Protection. This year it was held in Stargard Szczeciński, a city with rich historic tradition. During the celebration of the International Day of Monument Protection eminent monument conservators were awarded for services rendered in the field of protecting national cultural heritage, as well as for their studies and scientific activity.